

LIETUVOS MOKSLO TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 3, 01103 Vilnius, tel. (+370) 670 32435, el. p. info@lmt.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188716281

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2022- - Nr.
Į 2022-11-17 Nr. SR-4397

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos mokslo taryba (toliau – Taryba), susipažinusi su Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pateiktu derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2023–2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo plano patvirtinimo“ projektu (toliau – Nutarimo projektas), teikia šiuos siūlymus ir pastabas.

Pritariame siūlymui, kad pačios kolegijos – pagal patvirtinamą formą teiktų siūlymus, dėl kolegijos stiprinimo reorganizuojant ir (arba) dalyvaujant reorganizavimo procese arba kolegijos stiprinimo planą, jei kolegija nedalyvaus reorganizavimo procese, tačiau siūlytume numatyti ilgesnį nei Nutarimo projekto 1.2.2. papunktyje nustatytas terminas, pvz., bent jau keturis mėnesius.

Nutarimo projekto 17 punkte deklaruojami absolventų įsidarbinamumo rodikliai per pirmuosius metus po studijų baigimo, teikiami Nacionalinės švietimo agentūros suformuotos informacinės sistemos apie aukštųjų mokyklų absolventų įsidarbinimo skaičius (pagal Lietuvos profesijų klasifikatoriaus 0-3 profesijų grupes) galimai yra nevisapusiški, neapimantys Užimtumo tarnybos fiksuojamų nedarbo rodiklių (pvz., dalis kolegijų absolventų gali įsidarbinti ir kitose ES šalyse), todėl šis rodiklis galimai neatspindi realios absolventų įsidarbinimo po studijų baigimo padėties.

Siūlytume tikslinti Nutarimo projekto 34.3. papunktyje nurodytą siekinį. Šis siekinys gali būti suprantamas dviprasmiškai – ar kolegijose iš visų vykdomų programų kryptių bent 3 būtų grindžiamos patenkinamo lygio MTEP veikla, ar kad būtų vykdomos bent 3 studijų kryptių programos, ir visos jos grindžiamos tam tikro lygio MTEP veikla. Siūlome numatyti galimybę ir toliau vykdyti studijas kolegijoms, kurios vykdo specializuotas studijų programas, esant tam tikrų specialistų poreikiui šalyje ar regione, neatsižvelgiant į minėtame papunktyje numatytą siekinį.

Nutarimo projekte vienas iš deklaruojamų principų stiprinant valstybinių kolegijų tinklą yra „vengti tų pačių studijų kryptių koleginių studijų programų vykdymo dubliavimo tame pačiame regione“, tačiau analizuojant Lietuvos kolegijų sektoriaus būklę pasigendama analizės pagal studijų programų kryptis ir regionus.

Nutarimo projekte analizuojama studentų skaičiaus dinamika, jų pasiskirstymas pagal studijų finansavimo pobūdį, priėmimo į studijas metu keliami reikalavimai, dėstytojų užimtumas kolegijose, kolegijų moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra, meno veikla, absolventų įsidarbinamumas aukštos kvalifikacijos reikalaujančiuose darbuose, tačiau pasigendama:

- a) kolegijų vykdomų programų pagal studijų kryptis arba bent jau pagal studijų krypčių grupes;
- b) regioninės analizės, įskaitant kolegijų vykdomas studijų programas regioniniuose filialuose (skyriuose);
- c) kolegijų rengiamų absolventų ir regionuose vykdomų ekonominių veiklų (specialistų pasiūlos ir paklausos atitikčių);

Nutarimo projekte ydingai suprantama kolegijų tinklo fragmentacija – tik pagal kolegijų dydį (studentų skaičių). Tinklo fragmentaciją reikėtų nagrinėti plačiau – ir pagal vykdomų tų pačių studijų krypčių programų išskaidymą per kelias kolegijas, kai šias programas baigusių absolventų poreikis yra ribotas.

Nutarimo projekte kaip vienas iš siekinių yra nustatomas mažiausias kolegijos studentų skaičius – 1500 studentų. Manytume, kad regioninėms kolegijoms turėtų būti nustatomas gerokai mažesnis mažiausias studentų skaičius, lygiai kaip didžiųjų pramonės centrų kolegijoms šis skaičius galėtų būti šiek tiek didesnis. Nutarimo projekte įvardinti kiekybiniai siekiniai – minėtas studentų skaičiaus dydis bei mažiausias konkursinės eilės balas; šie kiekybiniai siekiniai neleidžia visapusiškai įvertinti kolegijų vykdomų studijų ir veiklų kokybės, būtina atsižvelgti ir į socialinį ir ekonominį poveikį regioniniu bei nacionaliniu lygmeniu, vykdant kolegijų tinklo stiprinimo pertvarką.

Tarybos manymu Nutarimo projektas nepakankamai išsamiai išanalizuoja Lietuvos kolegijų sektoriaus būklę, nepasiūlo valstybinių kolegijų tinklo pertvarkos krypčių, o tik deklaruoja siekinius ir principus; Nutarimo plane pasigendama, kaip numatyti siekiniai bus įgyvendinti ir kokios galimos pertvarkos rizikos. Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatyme yra aiškiai suformuluotas nacionalinės regioninės politikos tikslas – „mažinti socialinius ir ekonominius skirtumus tarp regionų ir pačiuose regionuose, skatinti visoje valstybės teritorijoje tolygią ir tvarią plėtrą“. EBPO ekspertai 2020 metais yra pabrėžę, kad „Lietuva yra tarp tų EBPO šalių, kurios turi didžiausius regioninius skirtumus“. Šiame plane regioninės politikos įgyvendinimui praktiškai jokio dėmesio nėra skirta. Į šio Nutarimo projekto derinimą bei kolegijų tinklo pertvarkos procesus siūlome įtraukti ir regionines verslo asocijuotas struktūras bei darbdavių asociacijas.

Manytume, kad Nutarimo projektas turėtų brėžti aiškesnes valstybinių kolegijų tinklo reorganizavimo kryptis, o ne tik valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo principus ir kolegijų veiklos siekinius.

Nepritariame šiam Nutarimo projektui ir siūlome jį patobulinti iš esmės.

Pirmininkas

Romas Baronas

Gerinta Raguckaitė, tel. (+370) 676 45756, el. p. gerinta.raguckaite@lmt.lt

Lietuvos
mokslo
taryba